

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 9/2017(17))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΠΟΛΙΤΗΣ 107,6»

Ημερομηνία Απόφασης: 22 Μαρτίου, 2017

Ενώπιον: κ.κ. Αλέκου Ευαγγέλου, Προέδρου, Ρόνας Πετρή Κασάπη, Τάσου Κυρμίτση, Ξενοφόντα Χαραλάμπους, Ισίδωρου Κολώτα, Σέργιου Ποΐζη, Αγγελικής Λαζάρου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Η παρούσα υπόθεση αφορά σε πιθανή παράβαση του **άρθρου 26(1)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016.

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει τα εξής:

26. – (1) «Οι εκπομπές κάθε αδειούχου τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές –

(α) Της αντικειμενικότητας, της πληρότητας και της επικαιρότητας της πληροφόρησης.

Η πληρότητα του προγράμματος μη θεματικού τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού διαφαίνεται:

- (i) Από το ποσοστό των ενημερωτικών προγραμμάτων, εξαιρουμένων των δελτίων ειδήσεων, που μεταδίδονται μεταξύ των ωρών 12.00 και 24.00, το οποίο δεν πρέπει να είναι χαμηλότερο του 7% του ολικού χρόνου εκπομπής στη διάρκεια μιας εβδομάδας·
- (ii) από το ποσοστό των πολιτιστικών προγραμμάτων που μεταδίδονται μεταξύ των ωρών 12.00 και 24.00, το οποίο πρέπει να αποτελεί

τουλάχιστο το 2% του χρόνου της εκπομπής, εκτός του χρόνου των ειδήσεων, αθλητικών εκδηλώσεων, τηλεοπτικών ραδιοφωνικών παιγνιδιών, διαφημίσεων ή των υπηρεσιών τηλεαγοράς:

Νοείται ότι τα πιο πάνω ποσοστά θα εφαρμόζονται και για τους τηλεοπτικούς οργανισμούς κωδικοποιημένων εκπομπών μόνο αναφορικά με το πρόγραμμά τους που μεταδίδεται σε μη κωδικοποιημένη μορφή».

Υστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομ. **13.02.2017** έθεσε ενώπιον του οργανισμού την διερευνώμενη παράβαση. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

«Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιοσδήποτε εξηγήσεις και / ή παραστάσεις και / ή τις θέσεις σας αναφορικά με την ως άνω πιθανή παράβαση, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός σαράντα πέντε (45) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας».

Η διερευνώμενη παράβαση που τέθηκε υπόψη του οργανισμού εκτίθεται πιο κάτω:

1. «Στις **24.11.2016** μεταξύ των ωρών **13:00 – 15:00**, ο ραδιοφωνικός οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα **«Στα μισά της μέρας»**, που δεν διεπόταν από την αρχή της αντικειμενικότητας κατά παράβαση του άρθρου **26(1)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016.

Συγκεκριμένα, ο δημοσιογράφος Μανώλης Καλατζής, που παρουσιάζει το μεσημβρινό ενημερωτικό πρόγραμμα «**Στα μισά της μέρας**», επέλεξε να μην αναμεταδώσει τις δηλώσεις του βουλευτή του Ε.Λ.Α.Μ, Χρίστου Χρίστου, μετά το πέρας του Εθνικού Συμβουλίου, ενώ αναμεταδόθηκαν δηλώσεις άλλων εκπροσώπων κομμάτων. Ο δημοσιογράφος Μανώλης Καλατζής ανέφερε μεταξύ άλλων, κατά τη διάρκεια του προγράμματος τα πιο κάτω:

- «Μόλις ολοκληρώθηκε η συνεδρία του Εθνικού Συμβουλίου, έχουν κάνει δηλώσεις κάποιοι εκ των πολιτικών αρχηγών. Ν' ακούσουμε τι λέει αυτή τη στιγμή ο πρόεδρος της Συμμαχίας Πολιτών, κ. Γιώργος Λιλλήκας». (Ακολούθησαν οι δηλώσεις του κ. Γιώργου Λιλλήκα).
- «Ακούσαμε τον Γιώργο Λιλλήκα. Προηγουμένως έκαναν δηλώσεις ο κ. Περδίκη, ο κ. Σιζόπουλος, ο Γενικός Γραμματέας του ΑΚΕΛ, ο κ. Άντρος Κυπριανού. Δεν έχει κάνει δηλώσεις ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος, ο οποίος αναμένει να κάνει τώρα σε πολύ λίγα δευτερόλεπτα, θα τις ακούσουμε κι αυτές, κι ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος του ΔΗΣΥ. Ικανοποιημένοι φαίνονται οι πολιτικοί αρχηγοί βγαίνοντας από τη συνεδρία του Εθνικού Συμβουλίου. Ακούμε τον κ. Νικόλα Παπαδόπουλο». (Ακολούθησαν οι δηλώσεις του κ. Νικόλα Παπαδόπουλου).
- «Ακούσαμε και τον κ. Νικόλα Παπαδόπουλο, ήταν ο Νικόλας Παπαδόπουλος που διαδήλωνε έξω από την Ελληνική Πρεσβεία εναντίον του κ. Κοτζιά, τον οποίο ευγνωμονεί τώρα. Κανείς δεν είπε ότι ευθύνεται ο κ. Κοτζιάς ή η ελληνική κυβέρνηση για το αδιέξοδο. Αυτό που έχει ειπωθεί είναι ότι ο κ. Κοτζιάς έκανε μία πάρα πολύ ωραία **πάσα. Τώρα κάνει δηλώσεις ο πρόεδρος του Ε.Λ.Α.Μ, αλλά δεν θα τον ακούσουμε.** Εμείς λέμε επειδή το 'χουμε υποσχεθεί, ένα τραγουδάκι ν' ακούσουμε και μετά θ' ακούσουμε και τι είπε ο κ. Κοτζιάς».

Στη συνέχεια μεταδόθηκε τραγούδι, το οποίο διέκοψε ο δημοσιογράφος, κι ανέφερε τα εξής: «Θα τ' ακούσουμε στη συνέχεια το τραγούδι, ν' ακούσουμε τι λέει ο αναπληρωτής κυβερνητικός εκπρόσωπος».

Ακολούθησαν οι δηλώσεις του κυβερνητικού εκπροσώπου και στη συνέχεια αναμεταδόθηκαν οι δηλώσεις που έκανε ο Υπουργός Εξωτερικών της Ελλάδας, κ. Κοτζιάς, σε ελλαδικό ραδιόφωνο».

Ο οργανισμός, με επιστολή του Διευθυντή του, κ. Διονύση Διονυσίου, ημερομ. **14.02.2017 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α')**, υπέβαλε τις θέσεις και τις απόψεις του σε σχέση με την εν λόγω υπόθεση.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων του οργανισμού, όπως έχουν εκφρασθεί από τον Διευθυντή του ραδιοφωνικού οργανισμού και κατόπιν προσεκτικής ακρόασης του εν λόγω προγράμματος, κρίνουμε ότι:

Στις **24.11.2016** μεταξύ των ωρών **13:00 – 15:00**, ο ραδιοφωνικός οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «**Στα μισά της μέρας**», που δεν διεπύταν από την αρχή της αντικειμενικότητας κατά παράβαση του άρθρου **26(1)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016.

(υποστοιχείο 1).

[Τα γεγονότα του πιο πάνω υποστοιχείου εκτίθενται αναλυτικά στις σελίδες 3-4 της παρούσας απόφασης]

Αναφορικά με τις γραπτές θέσεις/ εξηγήσεις του ραδιοφωνικού οργανισμού, όπως αυτές εμπεριέχονται στην επιστολή του Γ. Διευθυντή του οργανισμού, Διονύση Διονυσίου, ημερομ. **14.02.2017**, η Αρχή έχει να παρατηρήσει τα εξής:

Ως προς την πρώτη και δεύτερη παράγραφο της πιο πάνω επιστολής και ειδικότερα ως προς την αναφορά ότι ο ραδιοφωνικός οργανισμός ανέμενε τις απαντήσεις της Αρχής στην πρώτη επιστολή που απέστειλε, ημερομ. **20.01.2017 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β')**, η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό στον **Κανονισμό 42** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/00), που προνοεί τη **Διαδικασία εξέτασης παραβάσεων**.

Ο Κανονισμός **42(1)-(8)** αναφέρει τα εξής:

42.-(1) «Η Αρχή δύναται να διορίζει εκάστοτε επιτροπή ή επιτροπές εξέτασης αποτελούμενες τουλάχιστον από τέσσερα (4) μέλη για εξέταση παραβάσεων. παραπόνων ή παραβάσεων, όπως καθορίζεται πιο κάτω.

(2) Χωρίς επηρεασμό της εξουσίας της Αρχής που της παρέχει ο Νόμος για μεταβίβαση εξουσιών, η Αρχή μπορεί να μεταβιβάσει οποιεσδήποτε από τις δυνάμει του παρόντος Μέρους εξουσίες της σε επιτροπή αποτελούμενη από υπαλλήλους της Αρχής.

(3) Όταν υποβληθεί παράπονο ή υποπέσουν στην αντίληψη της Αρχής παραβάσεις του Νόμου ή των Κανονισμών, η Αρχή για κάθε παράπονο ή παράβαση ορίζει λειτουργό για τη διερεύνησή του.

(4) Ο λειτουργός έχει αρμοδιότητα να ακούσει οποιουσδήποτε μάρτυρες και να πάρει γραπτές καταθέσεις από εμπλεκόμενα πρόσωπα τα οποία οφείλουν να δώσουν κάθε σχετική πληροφορία ή στοιχεία

(5) Μετά το πέρας της έρευνας ο λειτουργός εκθέτει το πόρισμά του στην Αρχή, πλήρως αιτιολογημένο, συνυποβάλλοντας όλα τα σχετικά στοιχεία.

(6) Η διαδικασία ενώπιον της Αρχής διεξάγεται όπως καθορίζεται πιο κάτω:

(α) αποστέλλεται αντίγραφο της πιθανής παράβασης ή του παραπόνου στο σταθμό εναντίον του οποίου γίνεται η καταγγελία·

(β) καλείται ο καθ' ου η καταγγελία να υποβάλει τις παραστάσεις του είτε προσωπικώς είτε εγγράφως·

(γ) η Αρχή έχει εξουσία –

(i) να καλέσει μάρτυρες και να απαιτήσει την προσέλευσή τους, Όπως και την προσέλευση του καθ' ου η καταγγελία, καθώς και του παραπονούμενου·

(ii) να αποδεχτεί οποιαδήποτε μαρτυρία γραπτή ή προφορική, έστω κι αν αυτή δε θα γινόταν δεκτή σε πολιτική ή ποινική διαδικασία·

(iii) να απαιτήσει προσαγωγή κάθε εγγράφου ή άλλου τεκμηρίου που σχετίζεται με την υπόθεση.

(7) Ο καθ' ου η καταγγελία έχει την υποχρέωση, αν αυτό απαιτηθεί από την Αρχή,

(α) να υποβάλλει προς την Αρχή ή/και τον παραπονούμενο γραπτή δήλωση σε απάντηση του παραπόνου·

(β) να προμηθεύσει την Αρχή με οπτική ή ηχητική μαγνητοσκόπηση του υπό κατηγορία προγράμματος ή οποιουδήποτε συγκεκριμένου μέρους του·

(γ) να προβεί σε κατάλληλες διευθετήσεις, για να δοθεί η δυνατότητα στον παραπονούμενο να δει ή να ακούσει το υπό κατηγορία πρόγραμμα ή οποιοδήποτε συγκεκριμένο μέρος του·

(δ) να προμηθεύσει την Αρχή και τον παραπονούμενο με το κατά λέξη κείμενο (transcript) του υπό κατηγορία προγράμματος ή οποιουδήποτε συγκεκριμένου μέρους του·

(ε) να προμηθεύσει την Αρχή και τον παραπονούμενο με αντίγραφα οποιωνδήποτε σχετικών εγγράφων που βρίσκονται στην κατοχή του, είτε τα πρωτότυπα είτε πιστοποιημένα για

την αυθεντικότητά τους αντίγραφα, και οποιαδήποτε αλληλογραφία τυχόν υπήρξε ανάμεσα στον κατηγορούμενο και τον παραπονούμενο αναφορικά με το συγκεκριμένο παράπονο·

(στ) σε περίπτωση που ο κατηγορούμενος είναι σταθμός, να διευθετήσει μαζί με ένα ή περισσότερα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή με μέλη του προσωπικού του να συνεργαστεί με την Αρχή, για να βοηθήσουν τη διαδικασία εξέτασης του

παραπόνου· και

(ζ) σε περίπτωση που ο κατηγορούμενος είναι ιδιωτική εταιρεία παραγωγής ή διανομής, να βοηθήσει έτσι ώστε ένα ή περισσότερα μέλη του προσωπικού της να συνεργαστούν, για να βοηθήσουν τη διαδικασία εξέτασης του παραπόνου.

(8) Κάθε απόφαση της Αρχής πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να υπογράφεται από τον πρόεδρό της και να διαβιβάζεται γραπτώς στον καθ' ου η καταγγελία και σε περίπτωση παραπόνου και στον παραπονούμενο.

Εν προκειμένω, σε σχέση με παράπονο / καταγγελία που έλαβε η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, από το Εθνικό Λαϊκό Μέτωπο (Ε.ΛΑ.Μ.), ορίστηκε Λειτουργός, με βάση τον πιο πάνω **Κανονισμό 42(3)**, που ανέλαβε τη διερεύνηση πιθανών παραβάσεων των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016 και των προαναφερθέντων Κανονισμών από τον ραδιοφωνικό οργανισμό «**ΠΟΛΙΤΗΣ 107,6**». Η επιστολή ημερομ. **21.12.2016**, στην οποία αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ο ραδιοφωνικός οργανισμός, απεστάλη από την ερευνώσα Λειτουργό, ζητώντας

τις απόψεις του ραδιοφωνικού οργανισμού, δυνάμει του Κανονισμού **42(4)**, όπως άλλωστε αναφέρεται και στην επιστολή (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ'**).

Ακολούθως, ως προνοεί ο **Κανονισμός 42(5)** η Λειτουργός μετά το πέρας της έρευνάς της εξέθεσε το πόρισμά της στην Αρχή, πλήρως αιτιολογημένο, συνυποβάλλοντας όλα τα σχετικά στοιχεία. Στη συνέχεια, η Αρχή με βάση τα ενώπιον της στοιχεία έκρινε ότι υπάρχει εκ πρώτης όψεως υπόθεση και προχώρησε στην προώθησή της. Η Αρχή μετά την εν λόγω απόφασή της απέστειλε επιστολή στον ραδιοφωνικό οργανισμό, ημερομ. **13.02.2017**, και έθεσε ενώπιον του οργανισμού την διερευνώμενη παράβαση και τον κάλεσε να υποβάλει τις απόψεις του (βλ. περιεχόμενο της υπό αναφορά επιστολής στη σελ. 2 της παρούσας Απόφασης).

Συνεπώς, ακολουθήθηκε η νενομισμένη διαδικασία διερεύνησης, όπως αυτή προβλέπεται από τον προαναφερθέντα Νόμο και Κανονισμούς. Οι οποιοσδήποτε απαντήσεις στις θέσεις ή/και ισχυρισμούς του ραδιοφωνικού οργανισμού «**ΠΟΛΙΤΗΣ 107,6**» επρόκειτο να απαντηθούν στην Απόφαση της Αρχής και όχι ενωρίτερα.

Σε ό,τι αφορά στη διευκρίνιση που ζητά ο ραδιοφωνικός οργανισμός «**αν τελικώς η έρευνα γίνεται στη βάση της καταγγελίας του ΕΛΑΜ ή αυτεπαγγέλτως από την Αρχή**», η Αρχή αναφέρει τα πιο κάτω:

Δυνάμει του Κανονισμού **41(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000), το εν λόγω παράπονο δεν περιλαμβάνεται στα είδη παραπόνων του κοινού, τα οποία η Αρχή έχει αρμοδιότητα να εξετάζει. Ωστόσο, από τη στιγμή που περιήλθε εις γνώση της Αρχής η καταγγελία του Ε.ΛΑ.Μ., η Αρχή είχε αφενός υποχρέωση να την εξετάσει και αφετέρου εξουσία να το πράξει αυτεπάγγελτα. Ως εκ τούτου, κατόπιν της καταγγελίας, η Αρχή προέβη με βάση τον **Κανονισμό 41(2)** των προαναφερθέντων Κανονισμών, σε **αυτεπάγγελτη διερεύνηση**.

Σχετική είναι (και) η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην προσφυγή 362/2003 Αντέννα ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, ημερομηνίας 27.2.2004. Στην υπό αναφορά απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, αποφασίστηκε ότι με βάση τον Κανονισμό **41(2)** η Αρχή έχει εξουσία να

εξετάζει παραβάσεις του Νόμου ή/και των Κανονισμών, αυτεπάγγελτα και ανεξάρτητα από παράπονα του κοινού, αν υποπέσει στην αντίληψή της ότι δυνατόν να μην έχουν τηρηθεί οι πρόνοιες του Νόμου και των Κανονισμών. Συγκεκριμένα, στις σελίδες 3 και 4 της υπό αναφορά απόφασης αναφέρονται τα εξής:

«Από τις εισηγήσεις που συζητήθηκαν δυο αφορούν στην καθόλου δυνατότητα ενεργοποίησης και λήψης έγκυρης απόφασης στην περίπτωση. Η πρώτη αφορά στην πρόνοια του Κανονισμού 41(1) σύμφωνα με την οποία η Αρχή έχει εξουσία να εξετάζει παράπονα του κοινού που υποβάλλονται σ' αυτή, σε πέντε καθοριζόμενες περιπτώσεις.

Εν προκειμένω, υποβλήθηκε παράπονο από πολίτες και, κατά το επιχείρημα, επειδή αυτό και εν τέλει οι προσαφθείσες κατηγορίες δεν περιλαμβάνονται στις καθοριζόμενες περιπτώσεις, δεν ήταν επιτρεπτή η ενεργοποίηση της Αρχής. Οι καθ' ων η αίτηση εισηγούνται πως τα παράπονα και οι κατηγορίες ευλόγως εντάσσονται σε καθοριζόμενες περιπτώσεις, αλλά, σε συμφωνία προς το παράλληλο επιχείρημά τους, δεν θεωρώ πως δικαιολογείται να εξετάσουμε το ζήτημα από τέτοια σκοπιά. Η Αρχή, όπως προβλέπει ο Κανονισμός 41(2), "έχει εξουσία να εξετάζει αυτεπάγγελτα και ανεξάρτητα από παράπονα του κοινού παραβάσεις από οποιοδήποτε σταθμό, αν υποπέσει στην αντίληψή της ότι δυνατό να μην έχουν τηρηθεί οι πρόνοιες του Νόμου και των Κανονισμών."

Μετά τη λήψη των παραπόνων η Αρχή, δι' εντεταλμένης λειτουργού προέβη στη δική της διερεύνηση, αυτή περιλάμβανε και την παρακολούθηση των συγκεκριμένων επεισοδίων της σειράς και ήταν ενόψει της που τέθηκε το ζήτημα των συγκεκριμένων ενδεχόμενων παραβάσεων. Για να σημειωθεί, στο τέλος, και στην ίδια την απόφαση της Αρχής πως επρόκειτο για αυτεπάγγελτη διερεύνηση.

Είναι, βεβαίως, ορθό πως χωρίς τα παράπονα ενδεχομένως το περιεχόμενο της σειράς θα περνούσε απαρατήρητο από την Αρχή. Δεν υπάρχει, όμως, περιορισμός αναφορικά με το πώς ένα θέμα υποπίπτει στην αντίληψη της Αρχής και, ανεξάρτητα από το ποιά θα μπορούσε να είναι η αυτοτελής σημασία του Κανονισμού 41(1), σαφώς η υποβολή παραπόνου που δεν

εμπίπτει στις περιπτώσεις του δεν περιορίζει ή, πολύ λιγότερο, αχρηστεύει την εξουσία για αυτεπάγγελτη εξέταση, όσο και αν το ορισμένο παράπονο αποτέλεσε το έναυσμά της».

Ως προς τους λόγους, τους οποίους παρέθεσε ο οργανισμός, εξηγώντας γιατί δεν παραχώρησε χρόνο στο Ε.ΛΑ.Μ., όπως αυτοί εκτίθενται στις επιστολές του Γ. Διευθυντή του ραδιοφωνικού οργανισμού «**ΠΟΛΙΤΗΣ 107,6**», ημερομ. **14.02.2017** και **20.01.2017** και ειδικότερα ως προς την καταληκτική παράγραφο «**Εκ των πραγμάτων από τη στιγμή που το ΕΛΑΜ εκφράζει ναζιστικές ιδέες και δηλώνει παράρτημα της Χρυσής Αυγής που έχει χαρακτηριστεί από την ελληνική δικαιοσύνη, εγκληματική οργάνωση, κρίναμε ότι δεν θα μπορούσαμε να παραχωρήσουμε ραδιοφωνικό χρόνο. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η εκφορά ρατσιστικού και ξενοφοβικού λόγου αποτελεί ποινικό αδίκημα και ότι το ΕΛΑΜ εμφορείται από ρατσιστικά και ξενοφοβικά αισθήματα**», η Αρχή επισημαίνει τα εξής:

Τα προγράμματα των ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών οργανισμών και δη τα δελτία ειδήσεων και τα επικαιρικά προγράμματα πρέπει να χαρακτηρίζονται από αντικειμενικότητα, πολυφωνία και τη μεγαλύτερη δυνατή πρόσβαση του κοινού και των φορέων του, ιδιαίτερα αναφορικά με πολιτικά θέματα, αλλά και οποιαδήποτε κοινωνικά θέματα που απασχολούν την κοινή γνώμη.

Οι ραδιοφωνικοί και τηλεοπτικοί οργανισμοί οφείλουν, επίσης, να μεταχειρίζονται ισότιμα και χωρίς διακρίσεις, ειδικότερα κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, τη νομοθετική και την εκτελεστική εξουσία, κάθε υποψήφιο και κάθε κόμμα με στόχο να επιτευχθεί η ουσιαστική ενημέρωση των πολιτών.

Η νομοθεσία δεν δίδει το δικαίωμα στους ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς οργανισμούς να αποκλείουν **εκ των προτέρων** την πρόσβαση οποιουδήποτε πολίτη ή/και φορέα ή/και κοινοβουλευτικού κόμματος, είτε αυτό είναι το Ε.ΛΑ.Μ είτε οποιοδήποτε άλλο κόμμα, στα προγράμματά τους.

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης δεν ασκεί λογοκρισία, ούτε και οι ραδιοφωνικοί και τηλεοπτικοί οργανισμοί έχουν το δικαίωμα να ασκούν λογοκρισία, αλλά οφείλουν να μεριμνούν, ώστε να προάγονται οι αρχές της πολυφωνίας και της

πολυμέρειας αναφορικά με την ενημέρωση και να διασφαλίζεται η ελευθερία της έκφρασης.

Η ελευθερία της έκφρασης διασφαλίζεται από το Άρθρο 10 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και από το Άρθρο 19 του Κυπριακού Συντάγματος. Συγκεκριμένα, το Άρθρο 19(1) και (2) ορίζει:

1. Έκαστος έχει το δικαίωμα ελευθερίας του λόγου και της καθ' οιονδήποτε τρόπον εκφράσεως.

2. Το δικαίωμα τούτο περιλαμβάνει την ελευθερίαν της γνώμης, της λήψεως και μεταδόσεως πληροφοριών και ιδεών άνευ επεμβάσεως οιασδήποτε δημοσίας αρχής και ανεξαρτήτως συνόρων.

Το συνταγματικό δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου και της λήψης και μετάδοσης πληροφοριών, εν τούτοις, μπορεί να υποβληθεί σε διατυπώσεις, όρους, περιορισμούς ή ποινές που προδιαγράφει ο Νόμος και που είναι αναγκαίοι μόνο για σκοπούς που προβλέπει η παράγραφος 3 του Άρθρου 19 του Συντάγματος. Μεταξύ των περιορισμών αυτών περιλαμβάνονται: περιορισμοί για το συμφέρον της δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας τάξης, περιορισμοί για προστασία των δημόσιων ηθών, περιορισμοί για προστασία της υπόληψης ή των δικαιωμάτων άλλων και περιορισμοί για αποκάλυψη πληροφοριών που λήφθηκαν εμπιστευτικώς.

Είναι πρόδηλο ότι σ' ένα δημοκρατικό καθεστώς πρέπει να υπάρχει ένα ισοζύγιο μεταξύ της ελευθερίας του λόγου και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δύο εξίσου σημαντικών έννομων αγαθών. Η ελευθερία και η ευθύνη είναι έννοιες αδιαχώριστες. Η ελευθερία της έκφρασης του ενός δεν μπορεί να χρησιμοποιείται ως άλλοθι για την καταπάτηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των υπολοίπων, τα οποία οφείλει να διασφαλίζει στους πολίτες της μια πραγματικά δημοκρατική κοινωνία.

Η Αρχή συμμαρτίζεται τις ανησυχίες του ραδιοφωνικού οργανισμού για την εκφορά *ρατσιστικού και ξενοφοβικού λόγου* και υπογραμμίζει ότι οι ραδιοφωνικοί και τηλεοπτικοί οργανισμοί πρέπει να διασφαλίζουν ότι δεν μεταδίδουν προγράμματα που να περιέχουν πρόκληση μίσους βάσει φυλής, φύλου, θρησκείας, φύλου θρησκείας ή εθνικότητας, κι ότι δεν γίνεται χρήση

της γλώσσας κατά τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαισθησίες θρησκευτικών, φυλετικών, πολιτικών ή άλλων κοινωνικών ομάδων. Επιπλέον, είναι υποχρεωμένοι να διασφαλίζουν στα προγράμματά τους σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, τον ιδιωτικό βίο, την επιστημονική, πολιτική ή άλλη συναφή δραστηριότητα των ατόμων.

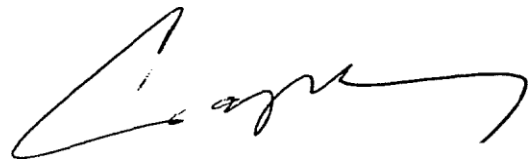
Στην προκειμένη περίπτωση, ο ραδιοφωνικός οργανισμός επέλεξε να μην αναμεταδώσει τις δηλώσεις του βουλευτή του Ε.Λ.Α.Μ, κ. Χρίστου Χρίστου, μετά το πέρας του Εθνικού Συμβουλίου, ενώ αναμεταδόθηκαν δηλώσεις άλλων εκπροσώπων κομμάτων. Εάν διδόταν ο λόγος στον εκπρόσωπο του Ε.Λ.Α.Μ., και το περιεχόμενο της δήλωσής του περιείχε *ρατσιστικό και ξενοφοβικό λόγο* ή γινόταν χρήση της γλώσσας κατά τρόπο που θα έθιγε ευαισθησίες θρησκευτικών, φυλετικών, πολιτικών ή άλλων κοινωνικών ομάδων, τότε ο δημοσιογράφος είχε το δικαίωμα να τον διακόψει, αφού αποτελεί ευθύνη του ραδιοφωνικού οργανισμού να διασφαλίζει την τήρηση των προνοιών της νομοθεσίας. Εάν, επίσης, ο ραδιοφωνικός οργανισμός είχε στην κατοχή του ανακοίνωση του Ε.Λ.Α.Μ. για τη συγκεκριμένη συνεδρία του Εθνικού Συμβουλίου που περιλάμβανε υβριστικούς χαρακτηρισμούς για πολιτικούς αξιωματούχους και/ή πολιτικές ή άλλες κοινωνικές ομάδες, τότε ο δημοσιογράφος είχε το δικαίωμα να διασφαλίσει ότι αυτοί δεν θα μεταδοθούν.

Εν πάση περιπτώσει, οι περιορισμοί της ελευθερίας του λόγου και της έκφρασης πρέπει να ερμηνεύονται αυστηρά, όπως εξάλλου έχει διατυπωθεί σε σωρεία αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Γι αυτό και πάντοτε, πριν τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης σταθμίζει τα συμφέροντα που διακυβεύονται σε κάθε περίπτωση, ήτοι το δικαίωμα της δημοσιογραφικής και δημιουργικής ανεξαρτησίας των δημοσιογράφων, της ελεύθερης έκφρασης των πολιτών, ακροατών, εκπροσώπων κομμάτων, φορέων κ.ά, το δικαίωμα του θιγμένου στη φήμη, αλλά και το δικαίωμα του κοινού για αντικειμενική, αμερόληπτη και πολυφωνική ενημέρωση, υψηλή ποιότητα των προσφερόμενων προγραμμάτων, ευπρέπεια και καλαισθησία στο δημόσιο λόγο.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή διαπιστώνει ότι υπάρχει παράβαση του **άρθρου 26(1)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016.

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενόπιον της στοιχεία, καθώς και τη μη ύπαρξη προηγούμενων παρόμοιων παραβάσεων, **αποφασίζει** όπως επιβάλει στον οργανισμό την κύρωση της **Προειδοποίησης** για την παράβαση του **άρθρου 26(1)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016, που έγινε στις **24.11.2016**.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό να είναι πιο προσεκτικός στο μέλλον, καθώς στην περίπτωση που τυχόν διαπιστώσει παρόμοιας φύσεως παράβαση εκ μέρους του οργανισμού, δεν θα επιδείξει την ίδια επιείκεια.

(Α. Κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ)

Πρόεδρος

Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου